

Jacobina Gil. «L'amor que sento em manté viva»

RETRATS. Les mans delicades i gastades pel temps reposen sobre una fotografia de l'àlbum que recull la seva història. És un retrat d'ella en plena joventut. Encara es reconeix amb aquell vestit blanc amb coll, els cabells foscos i rinxolats i l'expressió tendra, sense cap plec al rostre. Aquest any Jacobina Gil ha bufat 106 espelmes i recorda amb detall algunes escenes de la seva vida, tot i que, d'altres es dilueixen i queden tan llunyanes que semblen un somni.

Foto: Marc Prat.

La seva neta, Núria Soler, li xiuxieuja que «a tots ens fuig la memòria, però si estirem del fil podem

<http://www.elpou.cat/noticia/3529/jacobina/gil/amor/sento/mant/viva>

fer un viatge cap al passat». La Jacobina somriu amb una boca de pinyonet i els seus ulls de color mel s'engrandeixen. Es troba asseguda en una taula acompanyada del fill, la jove i la neta. Entre tots obren l'àlbum que ofereix pinzellades de la seva vida. Unes pastes endolceixen la conversa i es traslladen a l'inici del segle XX.

Les seves arrels es troben en un petit poble de la província de Burgos, Espinosa de Cervera. Les cigonyes a dalt del campanar, els jocs al carrer o el riu Esgueva que travessa el poble són alguns dels detalls que la Jacobina recorda del lloc on va néixer l'any 1913. En una de les pàgines de l'àlbum, apareixen els retrats dels seus germans. En tenia deu però, en algun cas, no se n'ha localitzat cap fotografia. Ella era la petita de la família i sovint acompanyava el pare amb burro quan anava a vendre pastissos als pobles de la vora. La Jacobina estava acostumada a una vida que avançava al ritme del trot d'un cavall i potser, per aquest motiu, va quedar bocabadada quan va pujar per primera vegada en un tren. Mentre avançaven cap a l'est de la península i sortia fum de la màquina, el pare i ella s'allunyaven de la tristesa de la mort de la mare i es dirigien a un nou futur, Manresa.

Recorda que quan va arribar a la capital del Bages feia fred i s'hi sentia estranya. «Era una ciutat gran comparat amb el poble d'on venia», remarca. Va reprendre els estudis a la ciutat però als catorze anys ja va començar a treballar. Una de les primeres feines va ser de teixidora a la Fàbrica Nova i aquesta ocupació va prolongar-se fins a la jubilació, als seixanta anys. «Allà enraonàvem amb signes perquè el soroll era molt fort», explica la Jacobina. La seva neta, Núria Soler, li pregunta si li hauria agradat poder continuar estudiant i fer alguna altra feina. Ella respon que sovint les condicions eren dures però treballava de gust i en té un bon record. Mentre passen les pàgines de l'àlbum, s'intueix que és una dona que posa el cor en tot allò que fa, sense l'ambició i el neguit de voler més. «Recordo el gust de la xocolata desfeta i els jerséis de llana que em feies, iaia», comenta la neta mentre li agafa la mà.

La Jacobina desprèn una tendresa especial malgrat haver viscut episodis amargs al llarg de la seva vida. La guerra és un d'ells. La va enganxar quan estava embarassada del primer fill. La neta explica que gairebé no parla mai de la guerra, suposa que per la por d'obrir ferides. Per a la Jacobina i el seu marit el naixement de Jaume Cunill va suposar un bri d'esperança en aquell context terrorífic. «N'han passat de tots colors, però sempre té el somriure a punt, no l'ha perdut mai», apunta la seva jove, Marta Rafael. Destaca que sempre ha mantingut l'empenta per viure i «ara la seva il·lusió encara continua amb els seus besnets quan la venen a visitar», explica. Actualment una bona part del seu temps transcorre mentre reposa al sofà o llegeix el diari. L'instint de lectora no l'ha perdut malgrat el pas dels anys. Tampoc no ha perdut aquell instint de protecció per a les persones que estima i, abans d'adormir-se, resa per cadascun d'ells. Confessa que l'amor és el que la manté viva.